

LECTIO XIX

Η ΣΥΝΩΜΟΣΙΑ ΤΟΥ ΚΑΤΙΛΙΝΑ

Marco Tullio Cicerone et Gaio Antonio consulibus, Lucius Sergius Catilina, nobilissimi generis vir sed ingenii parvissimi, contra rem publicam coniuravit. Eum clari quidam sed improbi viri consecuti erant. Catilina a Cicerone ex urbe expulsus est. Socii eius deprehensi sunt et in carcere strangulati sunt. Ab Antonio, altero consule, Catilina ipse cum exercitu suo, proelio victus, interfectus est. Gaius Sallustius tradit multos etiam milites Romanos in eadem cruentissima pugna occisos esse, multos autem graviter vulneratos esse.

Μετάφραση

Όταν ήταν ύπατοι ο Μάρκος Τύλλιος Κικέρωνας και ο Γάιος Αντώνιος, ο Λεύκιος Σέργιος Κατιλίνας, ένας άνδρας από πολύ αριστοκρατική γενιά αλλά με χαρακτήρα πολύ διεστραμμένο, συνωμότησε εναντίον του κράτους. Τον ακολούθησαν μερικοί επιφανείς αλλά αχρείοι άνδρες. Ο Κικέρωνας έδιωξε τον Κατιλίνα από τη Ρώμη [Ο Κατιλίνας διώχθηκε από τη Ρώμη από τον Κικέρωνα]. Οι σύντροφοί του πιάστηκαν (αιχμαλωτίστηκαν) και στραγγαλίστηκαν στη φυλακή. Ο ίδιος ο Κατιλίνας με το στρατό του, αφού νικήθηκε στη μάχη από τον Αντώνιο, τον άλλο ύπατο, σκοτώθηκε. Ο Γάιος Σαλλούστιος αναφέρει πως στην ίδια αυτή την τόσο φονική μάχη σκοτώθηκαν ακόμα πολλοί Ρωμαίοι στρατιώτες και πολλοί (άλλοι) τραυματίστηκαν βαριά.

I. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ

Οι Συντελικοί Χρονοί Της Παθητικής Φωνής

Σχηματίζονται από τη **μετοχή Παθητικού Παρακειμένου**

+ **sum** [για τον Παρακείμενο]

+ **eram** [για τον Υπερσυντέλικο]

+ **ero** [για τον Σ. Μέλλοντα]

Α' Συζυγία

PERFECTUM	PLUSQUAMPERFECTUM	FUTURUM EXACTUM
amatus - a - um sum es est	amatus - a - um eram eras erat	amatus - a - um ero eris erit
amati - ae - a sumus estis sunt	amati - ae - a eramur eratis erant	amati - ae - a erimus eritis erunt

Β' Συζυγία

PERFECTUM	PLUSQUAMPERFECTUM	FUTURUM EXACTUM
deletus - a - um sum es est	deletus - a - um eram eras erat	deletus - a - um ero eris erit
deleti - ae - a sumus estis sunt	deleti - ae - a eramur eratis erant	deleti - ae - a erimus eritis erunt

Γ' Συζυγία

PERFECTUM	PLUSQUAMPERFECTUM	FUTURUM EXACTUM
lectus - a - um sum es est	lectus - a - um eram eras erat	lectus - a - um ero eris erit
lecti - ae - a sumus estis sunt	lecti - ae - a eramur eratis erant	lecti - ae - a erimus eritis erunt

Δ' Συζυγία

PERFECTUM	PLUSQUAMPERFECTUM	FUTURUM EXACTUM
auditus - a - um sum es est	auditus - a - um eram eras erat	auditus - a - um ero eris erit
auditi - ae - a sumus estis sunt	auditi - ae - a eramur eratis erant	auditi - ae - a erimus eritis erunt

ΤΟ ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟ ΤΟΥ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΥ

Σχηματίζεται με τη μετοχή του Παθητικού Παρακειμένου ¹ + *esse*

amatum - *am* - *um* *esse* / *amatos* - *as* - *a* *esse*

deletum - *am* - *um* *esse* / *deletos* - *as* - *a* *esse*

Ἡ ΜΕΤΟΧΗ ΘΑ ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ,

ΑΝΑΛΟΓΑ ΜΕ ΤΟ ΓΕΝΟΣ ΤΟΥ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟΥ ΤΟΥ ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟΥ,

ΣΕ ΑΡΣΕΝΙΚΟ, ΘΗΛΥΚΟ Ή ΟΥΔΕΤΕΡΟ,

ΕΙΤΕ ΣΕ ΑΙΤΙΑΤΙΚΗ ΕΝΙΚΟΥ, ΕΙΤΕ ΣΕ ΑΙΤΙΑΤΙΚΗ ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΥ

Το ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟ ΤΟΥ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΥ ΕΙΝΑΙ ΠΑΝΤΟΤΕ **ΕΙΔΙΚΟ**

ΚΑΙ ΤΟ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ **ΚΑΝΟΝΙΚΑ ΣΕ ΠΤΩΣΗ ΑΙΤΙΑΤΙΚΗ**

Sallustius tradit Catilinam occisum esse / *Sallustius tradit Cleopatram occisam esse*

Sallustius tradit milites occisos esse / *Sallustius tradit feminas occisas esse*

Ο ΥΠΕΡΘΕΤΙΚΟΣ ΤΩΝ ΕΠΙΘΕΤΩΝ

Σχηματίζεται με το θέμα του επιθέτου + καταλήξεις *issimus* - *a* - *um*

altus ⇒ *altissimus* - *a* - *um*

ferox ⇒ *ferocissimus* - *a* - *um*

Τα Ρήματα *cado* [πέφτω] και *caedo* [κόβω]

Όταν είναι σύνθετα συμπίπτουν ως προς τη μορφή γι αυτό **προσοχή** στον τονισμό!!

occīdo [σκοτώνω]

occīdo [πέφτω]

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφέρετε τις προτάσεις στα λατινικά

- Ο Σαλλούστιος αναφέρει ότι ο στρατός του Κατιλίνα νικήθηκε από τον Αντώνιο.

Sallustius tradit Catilinae exercitum ab Antonio victum esse.

- Πολλοί στρατιώτες σκοτώθηκαν σε κάποια αιματηρή μάχη, πολλοί εξάλλου τραυματίστηκαν βαριά.

Multi milites in quadam pugna cruenta occisi sunt, multi autem graviter vulnerati sunt.

- Οι σύντροφοι του Κατιλίνα στραγγαλίστηκαν από τον Κικέρωνα στη φυλακή.

Socii Catilinae a Cicerone in carcere strangulati sunt.

- Όταν ήταν ύπατος ο Σουλπίκιος Γάλλος, ο Αιμίλιος Παύλος έκανε πόλεμο εναντίον του Περσέα του βασιλιά.

Sulpicio Gallo consule, L. Aemilius Paulus bellum contra Persem regem gessit.

- Ο Κατιλίνας αγωνίστηκε εναντίον του Αντώνιου, αλλά ο Αντώνιος κέρδισε τη νίκη.

Catilina contra Antonium dimicavit sed Antonius victoriam reportavit.

2. Να μεταφέρετε τις προτάσεις στον πληθυντικό αριθμό.

- Vir, qui cum Catilina coniuraverat, cupivit consulem interficere sed non potuit id efficere.
Viri, qui cum Catilina coniuraverant, cupiverunt consules interficere sed non potuerunt ea efficere.

- Socius viri pravi ipse pravus est.

Socii virorum pravorum ipsi pravi sunt.

3. Να μεταφέρετε τις προτάσεις στον ενικό αριθμό.

- In pugnis cruentissimis milites vulnerati sunt.

In pugna cruentissima miles vulneratus est.

- Socii illorum virorum deprehensi sunt et in carcere strangulati sunt.

- Socius illius viri deprehensus est et in carcere strangulatus est.

4. Να μετατραπεί η Παθητική σύνταξη σε Ενεργητική

- Catilina ex urbe a Cicerone expulsus est.

Cicero Catilinam ex urbe expulit.

- Socii eius a militibus deprehensi sunt.

Milites socios eius deprehendit.

- Ab Antonio, altero consule, Catilina ipse cum exercitu suo interfectus est.

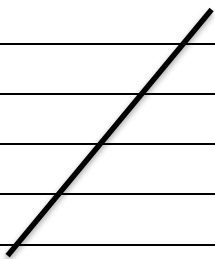
Alter consul, Antonius, Catilinam ipsum cum exercitu suo interfecit.

5. Να μετατραπούν οι προτάσεις σε απαρεμφατικές με εξάρτηση το *Sallustius tradit ...*

- Lucius Sergius Catilina, nobilissimi generis vir, contra rem publicam coniuravit.
Sallustius tradit Catiliniam, nobilissimi generis virum, contra rem publicam coniuravisse.
- Urbs a hostibus occupata est.
Sallustius tradit urbem a hostibus occupatam esse.
- Cicero ipse multos hostes occidit.
Sallustius tradit Ciceronem ipsum multos hostes occidisse.
- Socii eius a militibus deprehensi sunt.
Sallustius tradit socios eius a militibus deprehensos esse.

6. Να γίνει χρονική αντικατάσταση

consecuti erant	expulsus est	deprehensi sunt	strangulati sunt
consequuntur	expellitur	deprehenduntur	strangulantur
consequabantur	expellebatur	deprehendebantur	strangulabantur
consequentur	expelletur	deprehendentur	strangulabuntur
consecuti sunt	expulsus est	deprehensi sunt	strangulati sunt
consecuti erant	expulsus erat	deprehensi erant	strangulati erant
consecuti erunt	expulsus erit	deprehensi erunt	strangulati erunt

interfectus est	dicitur	fertur	interficitur
interficitur	dicitur	fertur	
intreficiebatur	dicebatur	ferebatur	
interficietur	dicetur	feretur	
Interfectus est	dictus est	latus est	
Interfectus erat	dictus erat	latus erat	
Interfectus erit	dictus erit	latus erit	

querebantur	miserabantur	obsignabantur	habebantur
queruntur	miserantur	obsignantur	habentur
querebantur	miserabantur	obsignabantur	habebantur
querentur	miserabuntur	obsignabuntur	habebuntur
questi sunt	miserati sunt	obsignati sunt	habiti sunt
questi erant	miserati erant	obsignati erant	habiti erant
questi erunt	miserati erunt	obsignati erunt	habiti erunt